

CZTERNAŚCIE (225) nm

czternaście (210), **czteryńaście** (6), **szternaście** (1), **szternaście a. śternaście** (8); czteryńaście *WyprKr*, *StryjKron*; szternaście a. śternaście *KwiatOpis*; czternaście : czteryńaście *ZapWar* (4 : 1), *LibLeg* (1 : 1), *UstPraw* (8 : 1); czternaście : szternaście *Calep* (1 : 1); czteryńaście : szternaście a. śternaście *ZapKościer* (1 : 7).

-é- (85), -e- (17); -é- *Strum*, *Oczko* (2), *KochTr*, *SarnStat* (76); -e- *OpecŻyw*, *Mącz* (7), *GrzepGeom* (8); -é- : -e- *WyprPl* (5 : 1); -ńaście (218), -naście (5); -naście *OpecŻyw*; -ńaście : -naście *BibRadz* (9 : 1), *BudBib* (1 : 1), *SkarŻyw* (4 : 1), *SarnStat* (75 : 1), też *Calep* (1 : 1); w końcowym e wahania.

N m pers czternaście(e) (1). \diamond *subst* czternaście (29), czteryńaście (2); -e (7), -(e) (24). \diamond *G* czternaście (40), czternaście (21), czternaście(e) (2) *ZapKościer*, *StryjKron*, czternaście (2), czternaście (1) *WyprPl*, czternaście (1) *Calep*; czternaście *ZapWar*, *PatKaz II* (4), *Murm*, *ComCrac* (2), *KrowObr*, *UstPraw* (4), *SienLek* (2), *Phil*, czternaście *LatHar*, czternaście: czternaście: czternaście *SarnStat* (24 : 21 : 1); -e :-é *SarnStat* (23 : 1), -(e) (18). \diamond *A m pers* czternaście(e) (4). \diamond *m an* czternaście(e) (2). \diamond *subst* czternaście (90), czteryńaście (2); czternaście : czteryńaście *ZapWar* (3 : 1), *UstPraw* (2 : 1); -e (25), -é (1), -(e) (66); -e : -é *SarnStat* (11 : 1). \diamond *I* czternaście (16), czternaście (1), czternaście(e) (1) *Murm*; czternaście : czternaście *SarnStat* (11 : 1). \diamond *L* czternaście(e) (7). \diamond *D a. L* czternaście (3).

Składnia orzeczenia: czternaście (kogo, czego) jest, było (13); czternaście (kogo, czego) są, byli, były (4); czternaście (kogo, czego) jest, było *BibRadz*, *BielKron* (3), *RejPos*, *KwiatOpis*, *Strum*, *ZapKościer*, *ActReg*, *WyprPl*, *WujNT*; czternaście (kogo, czego) są, byli, były *GrzepGeom*, *SkarŻyw*; czternaście (kogo, czego) jest, było : czternaście (kogo, czego) są, byli, były *SarnStat* (2 : 2).

Składnia przydawki: ta, tę czternaście (czego) (6); te czternaście (czego) (1); ta, tę czternaście (czego) *ZapKościer* (2); tą, tę czternaście (czego) : te czternaście (czego) *SarnStat* (4 : 1).

Składnia rzędu lub zgody z rzeczownikiem przedmiotu liczonego dla poszczególnych przypadków: w składni rzędu: *N* (26), *G* (66), *A* (33), *I* (23), *X* (2), *D a. X* (3); w składni zgody: *L* (6).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde* bez cytatu.

Liczebnik główny; *quatuordecim* *Murm*, *Mymer*¹, *Calep*, *Cn*; *bis septem* *Mącz* (225) : *Quatuordecim*. *Czternaście*. *Murm* 199; *Mymer*¹ 42v; *Mącz* 25b; *Calep* 886b.

W połączeniu z rzeczownikiem lub zaimkiem przedmiotu liczonego (czasem z elipsą rzeczownika) (221):

W składni rzędu z rzeczownikiem przedmiotu liczonego (203): a nym mv zadal Czternaszie ran *ZapWar* 1542 nr 2554, 1503 nr 1925, nr 1926, nr 1927, 1523 nr 2326; *OpecŻyw* 10; aboczyem panna poźła y narodzona ze czternałczye krolow nayuyłżych *PatKaz II* 42v, 44, 44v [2 r.]; *PatKaz III* 107v; Dzyećynftwo myędzy fyedmam y czternałczye lat. *Murm* 45, 45, 46; *FalZioł II* 16d, 17a, 17b, V [4]v; Broda poczyna rolc v otrokow po czternałcie lat połpolicie *GlabGad* O4v, C8; *LibLeg* 11/156v, 107v; *ComCrac* 18, 21, 21v; *LibMal* 1543/73, 1551/164; *HistAl* G8; Páweł z czternałczye liltow pifał *KromRozm II* ev; *GroicPorz* i4v, x, ii; *KrowObr* 193; y dał Bog Hemánowi lynow czternałcie/ y trzy corki. *Leop* 1.Par 25/5, *B2v, *Gen* 46/22, *Ios* 18/28, 2.Par 13/21, *Ez* 43/17 [2 r.]; táki ma być karan winą nálżą Krolewfką czternałcją grzywien. *UstPraw* B4v; thedy dwoię czternałcie grzywien

przepada *UstPraw* K2, A2v, C2v, D2, G2, Kv (9), Czterinaście wifizicia ze zlotem *WyprKr* 109v; A iefliż porodzi Dżiewkę/ przez czternaście dni nieczyftą będzie *BibRadz Lev* 12/5; A tak wżytkiego pokolenia ktore było od Abráhámá aż do Dawidá/ iefł czternaście *BibRadz Matth* 1/17, *Gen* 31/41, *Tob* 10/7, *Matth* 1/17, II 12, *2.Cor* 12/2 (9); Nowogrodek mil ófmmaście od Poczywłá/ á od Stárodubu czternaście mil *BielKron* 431v, 141v, 264, 270, 360, 412 (22); Septunx, Czini czternaście łotów/ yednego funtu który w łobie dwánaście vncij ma. *Mącz* 17c; filii puberes, Którzy yuż nie máli łá/ yáko chłopiec we czternaście lat/ łzpyczak/ á dzieweczka we dwunaście. *Mącz* 329a, 17c, 106a, 109d, 391c, 428c; *SienLek* 29, 42, 113v; Aleby łnadź kto rzekł/ że tu miáry łá po piącinaście łokiet/ á w piérwzym piłaniu po czternaście łokiet y po dłóni. *GrzepGeom* L4; Gdzie nápiřano że ma być miárá ná czternaście łokci y ná dłóni/ małz rozumieć/ że to tám piřano gdzie iefł łokieć więtfzy *GrzepGeom* L4, H4 [2 r.], L2v, L4v, Nv; *RejPos* 202; *KwiatOpis* B3; *BielSpr* 30; *BudBib Num* 29/29, 32; *Strum* D3v; *SkarJedn* 268, 303; *SkarŻyw* 47, 348, 493, 533, 580; *KochTr* 14; żádal iest [...] przyięcia pięniędzy [...] Summy marcas Pięćdziesiąt liczby Pruskiej bes groszy czterechnaście *ZapKościer* 1581/23v, 1584/45v, 1588/78; *StryjKron* 447; *ActReg* 48; Ephebus – Młodzenzik, ktori ze łzternąszi lat wifzedł, a mech mu się puřczą. *Calep* 365b; *Phil* S; *WyprPl* A2, A4, B4v; *LatHar* 513; *WujNT Matth* 1/17 [3 r.], *2.Cor* 12/2; będzie winien káždemu z ofobná támże dwoie czternaście grzywien zá winę dáć *SarnStat* 469; á Sądowi drugą czternaście grzywien záplácić ma. *SarnStat* 471; táki Stároftá álbo Vrząd iego ma bydź karan winą czternaście grzywien *SarnStat* 497; A temu ma przyřdź tá czternaście grzywien/ co o nie czynić będzie. *SarnStat* 500; A kto ináčey vczyni/ winą czternaście grzywien przez Sąd niech będzie karan *SarnStat* 782; A ktoby śmiał z łtrźelbą [...] przyiechác [...] áby piąciádźiesiąt grzywien winy był karan/ zawićie nie odchodząc od łádu/ álbo od Séymiku/ pod winą czternaftą [!] grzywien. *SarnStat* 871, 216 [2 r.], 385 [3 r.], 471 [2 r.], 500 [3 r.], 926 [2 r.] (75); *KmitaSpit* B4.

W składni zgody z rzeczownikiem przedmiotu liczonego (6): Mřza o tzternaście pomocnikach bluznierřtwo. *KrowObr* Ss3, 175v; Alexánder łyn krolewłki będąc we czternaście leciech/ prořł oycá áby mu dopuřcił pomřcić łie *BielKron* 116v; Iż po czternaście leciech po náwroceniu łwoim nálaźł go w Ieruzalem *RejPos* 301, 302; *WujNT Gal* 2/1.

Z elipsą rzeczownika przedmiotu liczonego lub jego skrótem (9): *BibRadz* II 2; *GrzepGeom* H4; Piřą tedy dnia piérwřzego kielifzkow łzeřc, wtórego ósm [...] piątego czternaście/ łzołtęgo łzeřnaście *Oczko* 20, 20; a zynowy Swemu wranczkowy thę łternałcze m. po swey smyerczy stego Soltifřtwa. *ZapKościer* 1582/35v, 35v; Zgołác powiećm/ że ia tak nie kupię drogięgo [konia]/ Tám około czternařciu/ mnie trzebá tákięgo. *WyprPl* B3v, B4v [2 r.]

Zestawienia liczebnikowe (14):

Spalił ogieñ w ten czás ludu pořpolitego czternaście tyłiac y siedćm łet *BielKron* 41; *GrzepGeom* Nv; Iednáć czternaście tyřięcy ludzi y siedćm łet w gniewie Bołkim pobići łá. *SkarŻyw* 493; tedi ma pyerwy wyłofřycz tę sto m. y sternafczę *ZapKościer* 1582/35v, 35v, 1588/78 [2 r.] [ogólem 7 r.].

V Trembowle lezy ich [Kozaków] czternaszie set *ActReg* 48.

miał s łobą czternaście tyłiac ieznych wozow *HistAl* G8v; *BielKron* 303v, 365, 388v, 405v; thák iż ich iuż było czternaście tyłięcy zginęło *RejPos* 202 [ogólem 6 r.].

Cf **CZTERNAŚCIEKROĆ, CZWARTYNAŚCIE, CZWORONAŚCIE**

LZ